

ΜΑΘΗΜΑ / ΤΑΞΗ :	ΙΣΤΟΡΙΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ / Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ:	18/10/2025

ΟΜΑΔΑ Α'

ΘΕΜΑ Α1

Να δώσετε το περιεχόμενο των ακόλουθων όρων:

- α) Φεντερασιόν
- β) ΓΣΕΕ
- γ) ΟΥΛΕΝ

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ Α2

Να χαρακτηρίσετε τις προτάσεις που ακολουθούν , γράφοντας στο τετράδιό σας δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση , τη λέξη Σωστό , αν η πρόταση είναι σωστή ,ή Λάθος, αν η πρόταση είναι λανθασμένη.

- α) Το μεγαλύτερο μέρος του κόστους για την κατασκευή σιδηροδρόμου στην Ελλάδα , ανέλαβαν ξένα πιστωτικά ιδρύματα σε ποσοστό 30%.
- β) Η άρνηση των Οθωνικών κυβερνήσεων να αποπληρώσουν τα επαναστατικά δάνεια, απομόνωσε την χώρα από τις ευρωπαϊκές χρηματαγορές μετά το 1861.
- γ) Μετά την Μικρασιατική καταστροφή η Ελλάδα δέχτηκε 1.275.000 πρόσφυγες.
- δ) Το 1911 τα έσοδα του προϋπολογισμού της Ελλάδας ήταν 181.000.000 δραχμές.
- ε) Την άνοιξη του 1932 η ελληνική κυβέρνηση ανέστειλε την μετατρεψιμότητα του εθνικού νομίσματος.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β1

Ποιοι ήταν οι στόχοι της αγροτικής μεταρρύθμισης του 1917 και σε ποια αποτελέσματα οδήγησε;

Μονάδες 12

ΘΕΜΑ Β2

α) Με ποιον τρόπο ενίσχυσαν οι Σύμμαχοι την συμμετοχή της Ελλάδας στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο;

Μονάδες 8

β) Ποια ήταν τα οφέλη από το δημόσιο έργο των αποξηράνσεων κατά τον 19^ο αιώνα;

Μονάδες 5

ΟΜΑΔΑ Β

ΘΕΜΑ Γ1

Με βάση τα παρακάτω κείμενα και τις ιστορικές σας γνώσεις , να αναφερθείτε στην ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδας και τις συνέπειές της στην οικονομική ζωή της χώρας.

Μονάδες 25

Κείμενο Α

Η Τράπεζα της Ελλάδος ιδρύθηκε σε συνέχεια του Πρωτοκόλλου της Γενεύης της 15ης Σεπτεμβρίου 1927 και άρχισε να λειτουργεί στις 15 Μαΐου 1928.

Η πρόταση για τη δημιουργία της κεντρικής τράπεζας έγινε από την Κοινωνία των Εθνών προκειμένου να στηριχθούν οι προσπάθειες της ελληνικής κυβέρνησης να αντιμετωπίσει τα σοβαρά οικονομικά και δημοσιονομικά προβλήματα της εποχής. Μέχρι την ίδρυση της Τράπεζας της Ελλάδος, τις λειτουργίες κεντρικής τράπεζας ασκούσε η μεγαλύτερη εμπορική τράπεζα της χώρας, η Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία είχε ιδρυθεί το 1841 και βαθμιαία είχε αποκτήσει μονοπώλιο επί του εκδοτικού προνομίου. Σύμφωνα με την Κοινωνία των Εθνών, στην Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος υπήρχε ασυμβίβαστο για την άσκηση δημόσιας εξουσίας, όπως η έκδοση του χαρτονομίσματος, παράλληλα με τη δραστηριότητα εμπορικής τράπεζας.

Στη νέα, κεντρική, τράπεζα μεταβιβάστηκαν από την Εθνική Τράπεζα στοιχεία ενεργητικού (κυρίως χρυσός και ομόλογα του Δημοσίου) και παθητικού (το εκδοθέν χαρτονόμισμα και ιδίως οι καταθέσεις του Δημοσίου). Η Τράπεζα της Ελλάδος άρχισε τη λειτουργία της τον Μάιο του 1928 με προσωπικό 500 ατόμων.

(Χρ. Χατζηϊωσήφ (επιμ.), Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα, Τόμος Β', Μέρος 1ο: Ο Μεσοπόλεμος, 1922-1940, Αθήνα 2002, σσ. 262-3).

Κείμενο Β

Το Μάιο του 1928 η έναρξη των εργασιών της Τράπεζας της Ελλάδος συνδυάστηκε με τη νομοθέτηση των ρυθμίσεων για τη σταθεροποίηση του νομίσματος: η περιεκτικότητα της δραχμής ορίστηκε σε 0,019526 γραμμάρια χρυσού και η ισοτιμία της με την αγγλική λίρα προσδιορίστηκε σε 375 δραχμές. Σύμφωνα με τη σχετική τεχνική ορολογία, για τη νομισματική σταθεροποίηση του 1928 εφαρμόστηκε ο κανόνας χρυσού-συναλλάγματος. Δηλαδή, η δραχμή συνδέθηκε με σταθερή ισοτιμία προς την αγγλική λίρα- οποία την εποχή εκείνη ήταν το πλήρως μετατρέψιμο νόμισμα σε χρυσό- και η Τράπεζα της Ελλάδος ανέλαβε την υποχρέωση να αγοράζει και να πουλά συνάλλαγμα στους ιδιώτες και στο κράτος, σε αυτήν την σταθερή ισοτιμία.

Η μεταβίβαση του ελέγχου του νομισματικού συστήματος από την Εθνική Τράπεζα πραγματοποιήθηκε με επιτυχία και στο τέλος του 1928 η Τράπεζα της Ελλάδος διέθετε συναλλαγματικό απόθεμα 11.308.348 αγγλικών λιρών για την κάλυψη της κυκλοφορίας του νομίσματος. Το απόθεμα αυτό υπερκάλυπτε κατά πολύ τα όρια ασφαλείας για τη στήριξη του νομίσματος και οι προοπτικές διαγράφονταν αισιόδοξες.

(Χρ. Χατζηϊωσήφ (επιμ.), Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αιώνα, Τόμος Β', Μέρος 1ο: Ο Μεσοπόλεμος, 1922-1940, Αθήνα 2002, σσ. 266-267).

ΘΕΜΑ Δ1

Αντλώντας στοιχεία από τα κείμενα που ακολουθούν και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις, να αναφερθείτε στα αποτελέσματα της επιβολής του Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου (ΔΟΕ) το 1898 στην Ελλάδα.

Μονάδες 25

Κείμενο Α

Αποτέλεσμα του ελληνοτουρκικού πολέμου του 1897 υπήρξε και η επιβολή στην Ελλάδα Διεθνούς Οικονομικού Ελέγχου. Η Ελληνική κυβέρνηση μετά την ήττα, τον Ιούλιο του 1897, κατέβαλε ύστατες προσπάθειες να συμβιβαστεί με τους δανειστές και να αποτρέψει τον έλεγχο. Πρώτα ο διευθυντής της Εθνικής Τράπεζας Στ. Στρέιτ και στη συνέχεια ο Ανδρ. Συγγρός

ανέλαβαν τις διαπραγματεύσεις με τους εκπροσώπους των ομολογιούχων, αλλά χωρίς επιτυχία. Ο οικονομικός έλεγχος που επιβλήθηκε στην Ελλάδα ήταν ιδιαίτερα βαρύς, αλλά αποβλέποντας πάντα στο συμφέρον των ομολογιούχων, είχε και ορισμένες ευνοϊκές επιπτώσεις στην ελληνική οικονομία. Ο νόμος ΒΦΙΘ΄ περιείχε διατάξεις που περιορίζαν την αναγκαστική κυκλοφορία και έτσι βοηθούσαν τη νομισματική σταθερότητα και τη βελτίωση της εσωτερικής αξίας της δραχμής. Επίσης με τον έλεγχο αυξήθηκε η πιστοληπτική ικανότητα, ώστε να υπάρχει η δυνατότητα συνάψεως νέων δανείων, που τα χρειάστηκε η Ελλάδα στα χρόνια που ακολούθησαν».

(Ιστορία του Ελληνικού Έθνους, τόμ. ΙΔ΄, σσ. 164-165)

Κείμενο Β

Ο Δ.Ο.Ε. διαδραμάτισε σημαντικότατο ρόλο στα δημόσια οικονομικά της Ελλάδας ως τις πρώτες δεκαετίες του 20ου αιώνα. Η Εθνική ταπείνωση δεν είχε προηγούμενο και τονίστηκε από τον Τύπο της εποχής με μελανά χρώματα. Το υπερβολικότερο όλων όμως ήταν ότι η Διεθνής Επιτροπή Ελέγχου έθεσε υπό τον έλεγχο της και τις προσλήψεις, τις μεταθέσεις και προαγωγές των υπαλλήλων του στενού Δημοσίου τομέα. Ουσιαστικά η Ελληνική Εθνική κυριαρχία είχε πάψει να υφίσταται, ενώ ο Ελληνικός λαός εργαζόταν στην κυριολεξία υπό ένα ιδιότυπο και πρωτόγνωρο καθεστώς Ευρωπαϊκής αιχμαλωσίας. Κυρίως δοκιμάστηκαν οικονομικά τα μικροαστικά κρατικοδίαιτα κοινωνικά στρώματα, που ενδυνάμωσαν το ρεύμα μετανάστευσης προς την Αμερική.

Επιτεύχθηκε όμως η πλήρης εξυγίανση του τραπεζικού τομέα και της Εθνικής τράπεζας και η αναγκαστική δημοσιονομική πειθαρχία της Ελλάδας, που έμαθε να λειτουργεί χωρίς ξένη υποστήριξη στηριζόμενη σε δικές της δυνάμεις και έσοδα. Στα σκληρά και αποικιοκρατικά μέτρα του Διεθνούς Ελέγχου στηρίχθηκε η Ελληνική ανάπτυξη και Εθνική Αναγέννηση, που ακολούθησε την πρώτη δεκαετία του 20ου αιώνα και οδήγησε στους ένδοξους Βαλκανικούς πολέμους. Άλλη μια επιβεβαίωση πως οι ανείπωτες δοκιμασίες δεν λυγίζουν, αλλά χαλυβδώνουν και φανερώνουν το μέταλλο και το χαρακτήρα ενός λαού.

(Ιστορία της Ελλάδας του 20ού αι., Χρ. Χατζηιωσήφ, «Η Μπελ Επόκ του Κεφαλαίου», σ. 324)